

Υπόθεση C-716/20

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

31 Δεκεμβρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Supremo Tribunal de Justiça (Πορτογαλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

10 Νοεμβρίου 2020

Αναιρεσείουσα:

RTL Television GmbH

Αναιρεσίβλητες:

Grupo Pestana S.G.P.S., S.A.

SALVOR – Sociedade de Investimento Hoteleiro, S.A.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Στο πλαίσιο αναιρέσεως που άσκησε η αρχικώς ενάγουσα (και νυν αναιρεσείουσα) RTL Television GmbH κατά της αποφάσεως του Tribunal da Relação de Lisboa (εφετείου Λισσαβόνας, Πορτογαλία), η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας κατά των Grupo Pestana S.G.P.S., S.A., και Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, S.A., τίθεται το ερώτημα αν η έννοια της «καλωδιακής αναμεταδόσεως» του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, καταλαμβάνει τη διανομή στο κοινό όταν αυτή δεν πραγματοποιείται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό, καθώς επίσης αν η ταυτόχρονη διανομή των εκπομπών ενός τηλεοπτικού καναλιού, οι οποίες μεταδίδονται δορυφορικά μέσω των διαφόρων συσκευών τηλεοράσεως που είναι εγκατεστημένες σε δωμάτια ξενοδοχείου, με ομοαξονικό καλώδιο, συνιστά αναμετάδοση των εν λόγω εκπομπών.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, και ειδικότερα του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993· άρθρο 267, στοιχείο β', ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει ο όρος «καλωδιακή αναμετάδοση» του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, την έννοια ότι καταλαμβάνει, πέραν της ταυτόχρονης μεταδόσεως από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό εκπομπής άλλου ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, και την ταυτόχρονη και χωρίς περικοπές, πραγματοποιούμενη μέσω συστημάτων καλωδίων, διανομή στο κοινό της αρχικής μεταδόσεως τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό (είτε η εν λόγω διανομή στο κοινό πραγματοποιείται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό είτε όχι);

2. Συνιστά η ταυτόχρονη διανομή των εκπομπών τηλεοπτικού καναλιού, οι οποίες μεταδίδονται δορυφορικά μέσω των διαφόρων συσκευών τηλεοράσεως που είναι εγκατεστημένες σε δωμάτια ξενοδοχείου, με ομοαξονικό καλώδιο, αναμετάδοση των εκπομπών αυτών κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση: άρθρο 1, παράγραφος 3.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Código do Direito de Autor e dos Direitos Conexos, Decreto-Lei n.º 63/85, de 14 de Março (κώδικας περί του δικαιώματος του δημιουργού και περί συγγενικών δικαιωμάτων, νομοθετικό διάταγμα αριθ. 63/85, της 14ης Μαρτίου 1985· στο εξής: CDADC), *Diário da República* αριθ. 61/1985, τεύχος I, της 14ης Μαρτίου 1985, όπως τροποποιήθηκε: άρθρο 176, παράγραφοι 9 και 10, και άρθρο 187, παράγραφος 1, στοιχεία a και e.

Decreto-Lei n.º 333/97, de 27 de Novembro (νομοθετικό διάταγμα αριθ. 333/97, της 27ης Νοεμβρίου 1997), *Diário da República* αριθ. 275/1997, τεύχος I-A, της 27ης Νοεμβρίου 1997 (περί μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993): άρθρα 3 και 8.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η ενάγουσα, RTL GmbH (στο εξής: RTL), με έδρα την Κολωνία, στη Γερμανία, είναι οντότητα που πραγματοποιεί ηχητικές και οπτικές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, οι οποίες προορίζονται για λήψη από το ευρύ κοινό.
- 2 Η ενάγουσα συγκαταλέγεται μεταξύ των εταιριών που συγκροτούν μια κοινοπραξία τηλεοπτικών επιχειρήσεων ετερογενών δραστηριοτήτων, δραστηριοποιούμενες από κοινού υπό την εμπορική επωνυμία «Media Group RTL Germany» ή «Mediengruppe RTL Deutschland»: στη «Media Group RTL Germany» ή «Mediengruppe RTL Deutschland» εντάσσονται επίσης διάφορες εταιρίες οι οποίες κατονομάζονται στη δικογραφία της κύριας δίκης.
- 3 Όλες αυτές οι οντότητες, περιλαμβανομένης της ενάγουσας, ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στην RTL Group S.A., Luxembourg: η εν λόγω εταιρία είναι επικεφαλής ενός από τους κυριότερους ομίλους επιχειρήσεων στον τομέα της ψυχαγωγίας στην Ευρώπη, στον οποίο ανήκουν πλείονα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά κανάλια διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών.
- 4 Η ενάγουσα πραγματοποιεί ηχητικές και οπτικές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές διαφόρων τηλεοπτικών καναλιών «ελεύθερης τηλεοράσεως», ήτοι καναλιών των οποίων η λήψη και η χρήση για ιδιωτικούς σκοπούς δεν υπόκεινται σε άδεια παραχωρούμενη έναντι αντιτίμου, μεταξύ των οποίων και το κανάλι «RTL Television» (στο εξής: κανάλι RTL).
- 5 Το κανάλι RTL είναι ένα «κανάλι γενικού περιεχομένου» στο πλαίσιο του προγράμματός του, διαθέτει στους τηλεθεατές του ευρύτατο φάσμα τηλεοπτικών προγραμμάτων (ταινίες, σειρές, θεάματα, ντοκιμαντέρ, αθλητικές διοργανώσεις, ειδήσεις και ενημερωτικές εκπομπές), συγκαταλέγεται δε μεταξύ των πλέον γνωστών στον γερμανόφωνο πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με τη μεγαλύτερη τηλεθέαση, τηλεοπτικών καναλιών που εκπέμπουν στη γερμανική γλώσσα.
- 6 Από τεχνικής απόψεως, η λήψη του καναλιού RTL είναι δυνατή στη Γερμανία, στην Αυστρία και στην Ελβετία μέσω κάθε υπάρχουσας επιλογής λήψεως τηλεοπτικών εκπομπών: μέσω δορυφόρου, με χρήση καλωδίου ή μέσω διαδικτυακού πρωτοκόλλου (IP), OTT/διαδικτύου ή επίγειας τηλεοράσεως (στο εξής: αρχική μετάδοση).
- 7 Δεδομένου ότι το RTL είναι τηλεοπτικό κανάλι ελεύθερης τηλεοράσεως, η κατ' οίκον λήψη του δεν υπόκειται σε τέλος και, όσον αφορά τις περισσότερες επιλογές λήψεως, το σήμα του δεν είναι κρυπτογραφημένο.
- 8 Καίτοι το πρόγραμμα του καναλιού RTL απευθύνεται στο κοινό που κατοικεί στη Γερμανία, στην Αυστρία και στην Ελβετία, και μολονότι όλα τα έσοδά του από διαφημίσεις προέρχονται από τις χώρες αυτές, ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της διαδόσεως του δορυφορικού σήματος (δορυφόρος ASTRA 19, 2° ανατολικά), η

λήψη του εν λόγω καναλιού είναι δυνατή, από τεχνικής απόψεως, και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως μεταξύ άλλων στην Πορτογαλία, με τη χρήση κοινής παραβολικής κεραίας στραμμένης προς τον δορυφόρο ASTRA 19, 2°.

- 9 Όσον αφορά τη λήψη και τη χρήση του σήματος αυτού από επιχειρήσεις καλωδιακής τηλεόρασης ή από ξενοδοχεία, η ενάγουσα, ως ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός, φρονεί ότι έχει το δικαίωμα να επιτρέπει, υπό τις προϋποθέσεις που κρίνει κατάλληλες, ή να απαγορεύει την αναμετάδοση και την παρουσίαση στο κοινό των εκπομπών της, συνήθως δε πρακτική της ενάγουσας στο πλαίσιο αυτό είναι η σύναψη συμφωνιών για την παραχώρηση αδειών εκμεταλλεύσεως.
- 10 Συναφώς, η ενάγουσα έχει ήδη συνάψει σειρά συμφωνιών για την παραχώρηση αδειών εκμεταλλεύσεως τόσο με επιχειρήσεις καλωδιακής τηλεόρασης όσο και με ξενοδοχεία ευρισκόμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι εν λόγω δε συμβάσεις αποτελούν, μαζί με τις διαφημίσεις, την πηγή των εσόδων της· το ξενοδοχείο «Pestana Berlin Tiergarten», το οποίο ευρίσκεται στο Βερολίνο και τελεί υπό την εκμετάλλευση της Pestana Berlin S.A.R.L., ήτοι εταιρίας ανήκουσας στην εναγομένη Grupo Pestana, με έδρα το Λουξεμβούργο, καταβάλλει αμοιβή στον γερμανικό οργανισμό συλλογικής διαχείρισεως GEMA, μεταξύ άλλων, για τη διάθεση των καναλιών που ανήκουν στη Media Group RTL, ειδικότερα δε του καναλιού RTL, στους πελάτες του.
- 11 Η ενάγουσα έχει ήδη συνάψει σειρά συμφωνιών για την παραχώρηση αδειών αναμεταδόσεως και παρουσιάσεως στο κοινό των εκπομπών της με επιχειρήσεις καλωδιακής τηλεόρασης που δραστηριοποιούνται στην Πορτογαλία καθώς και με ορισμένα ξενοδοχεία ευρισκόμενα στην Πορτογαλία, το δε καταβλητέο από τα πορτογαλικά ξενοδοχεία αντίτιμο στο πλαίσιο των συμβάσεων αυτών, όσον αφορά το κανάλι RTL, είναι 0,20 ευρώ ανά δωμάτιο και ανά μήνα, πλέον των επιβλητέων φόρων· το εν λόγω αντίτιμο δεν επηρεάζεται από το ποσοστό πληρότητας του ξενοδοχείου.
- 12 Η εναγομένη Grupo Pestana S.G.P.S., S.A. (στο εξής: Grupo Pestana) είναι εταιρία που δραστηριοποιείται στον τομέα της διαχείρισεως συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων εταιριών, ως έμμεσης μορφής ασκήσεως οικονομικών δραστηριοτήτων.
- 13 Η εναγομένη Grupo Pestana κατέχει πλειοψηφικές συμμετοχές σε εταιρίες οι οποίες, με τη σειρά τους, είναι ιδιοκτήτριες ή έχουν αναλάβει την εκμετάλλευση των ξενοδοχειακών συγκροτημάτων που προσδιορίζονται λεπτομερώς στη δικογραφία της κύριας δίκης, και αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους ομίλους πορτογαλικών επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού, ο οποίος εκμεταλλεύεται μονάδες τουριστικών καταλυμάτων συνολικής χωρητικότητας περίπου 9 450 δωματίων. Ο εν λόγω όμιλος επιχειρήσεων διαθέτει 45 ξενοδοχεία (στην Πορτογαλία και σε άλλες χώρες), 9 συγκροτήματα Vacation Club, καθώς και 4 συγκροτήματα κατοικιών/τουριστικών καταλυμάτων, και είναι επιφορτισμένος με τη διαχείριση του δικτύου των 33 Pousadas de Portugal [(δίκτυο ξενοδοχείων πολυτελείας τα οποία στεγάζονται σε ιστορικά κτίρια)].

- 14 Η εναγομένη Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, SA (στο εξής: Salvor), στην οποία η εναγόμενη Grupo Pestana κατέχει άμεση συμμετοχή τουλάχιστον 98,98 %, είναι πορτογαλική εταιρία που δραστηριοποιείται στον τομέα της παροχής και προώθησης υπηρεσιών του ξενοδοχειακού κλάδου, μέσω της κατασκευής ή της χρηματοδότησης της κατασκευής ξενοδοχείων καθώς και της άμεσης ή έμμεσης συμμετοχής στην εκμετάλλευση ξενοδοχείων και λοιπών αντίστοιχων εγκαταστάσεων.
- 15 Η εναγομένη Salvor εκμεταλλεύεται ξενοδοχειακά συγκροτήματα ευρισκόμενα στην Πορτογαλία, τα οποία προσδιορίζονται λεπτομερώς στη δικογραφία της κύριας δίκης.
- 16 Η ενάγουσα RTL ενήγαγε τις εναγόμενες GRUPO PESTANA και SALVOR ζητώντας, μεταξύ άλλων, από το αρμόδιο δικαστήριο:
- i. να αναγνωρίσει ότι η λήψη και διάθεση των εκπομπών του καναλιού RTL στα δωμάτια των ξενοδοχείων D. João II και Alvor Praia, καθώς και στα δωμάτια των λοιπών ξενοδοχείων τα οποία τελούν υπό την άμεση ή έμμεση εκμετάλλευση της Salvor, συνιστά πράξη παρουσιάσεως στο κοινό κατά την έννοια του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχείο ε, του CDADC ή, επικουρικώς, ότι συνιστά αναμετάδοση των εν λόγω εκπομπών κατά την έννοια του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχείο α, του CDADC.
  - ii. Να αναγνωρίσει ότι η κατά το προηγούμενο σημείο διάθεση προϋποθέτει την προηγούμενη άδεια της RTL, ως ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού και φορέα συγγενικών δικαιωμάτων επί των εκπομπών της, ιδίως του δικαιώματος να επιτρέπει την παρουσίαση των εν λόγω εκπομπών στο κοινό και του δικαιώματος αναμεταδόσεώς τους, καθώς και την καταβολή αμοιβής για τις εκπομπές αυτές.
  - iii. Να διαπιστώσει ότι, στο μέτρο που η ενάγουσα δεν παραχώρησε την αναφερόμενη στο προηγούμενο σημείο άδεια, η διάθεση του καναλιού RTL στα δωμάτια των ξενοδοχείων που εκμεταλλεύεται η Salvor είναι παράνομη.
  - iv. Να απαγορεύσει στη Salvor να παρέχει πρόσβαση στο κανάλι RTL στα δωμάτια των ξενοδοχείων τα οποία εκμεταλλεύεται, εφόσον δεν έχει ζητήσει και λάβει προηγουμένως από την RTL άδεια για την αναμετάδοση ή/και την παρουσίαση στο κοινό των εκπομπών της τελευταίας.
  - v. Να υποχρεώσει τη Salvor να καταβάλει, ως αντιπαροχή για την αναμετάδοση ή/και την παρουσίαση στο κοινό των εκπομπών του καναλιού RTL, ποσού ύψους 0,20 ευρώ ανά δωμάτιο και ανά μήνα, για το διάστημα μεταξύ του χρονικού σημείου κατά το οποίο η Salvor άρχισε να διαθέτει το εν λόγω κανάλι στα δωμάτια των ξενοδοχείων της και έως την ημέρα κατά την οποία θα παύσει η παράνομη διάθεση των εκπομπών του καναλιού RTL, πλέον των νομίμων τόκων από την τελεσιδικία της αποφάσεως που θα εκδοθεί επί της ασκηθείσας αγωγής και έως το χρονικό σημείο εξοφλήσεως του οικείου ποσού.

vi. Να υποχρεώσει την εναγομένη Grupo Pestana στην εις ολόκληρον καταβολή που ζητείται στο σημείο [v] ανωτέρω.

vii. Να υποχρεώσει την Grupo Pestana, ως επικεφαλής του ομίλου εταιρία, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα εντός του ομίλου, ιδίως μέσω της θεσπίσεως δεσμευτικών οδηγιών κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του Código das Sociedades Comerciais (κώδικα εμπορικών εταιριών), προκειμένου οι εταιρίες του ομίλου να μην διαθέτουν το κανάλι RTL στα ξενοδοχεία που τελούν υπό την εκμετάλλευσή τους χωρίς την προηγούμενη άδεια της ενάγουσας, έναντι καταβολής της προσήκουσας αμοιβής.

viii. Να υποχρεώσει την Grupo Pestana να καταβάλει, ως αντιπαροχή για την αναμετάδοση ή/και την παρουσίαση στο κοινό των εκπομπών του καναλιού RTL, ποσού ύψους 0,20 ευρώ ανά δωμάτιο και ανά μήνα, για το διάστημα μεταξύ του χρονικού σημείου κατά το οποίο τα ξενοδοχεία τα οποία τελούν υπό την εκμετάλλευση των λοιπών εταιριών του ομίλου (πλην της Salvor) άρχισαν να διαθέτουν το εν λόγω κανάλι στα αντίστοιχα δωμάτια και έως την ημέρα κατά την οποία θα παύσει η παράνομη διάθεση των εκπομπών του καναλιού RTL, πλέον των νομίμων τόκων από την τελεσιδικία της αποφάσεως που θα εκδοθεί επί της ασκηθείσας αγωγής και έως το χρονικό σημείο εξοφλήσεως του οικείου ποσού.

ix. Να υποχρεώσει τη Salvor στην καταβολή χρηματικής ποινής, ισομερώς κατανεμημένης προς την RTL και το Δημόσιο, ύψους 5 000 ευρώ ανά ημέρα, υπολογιζομένης από την τελεσιδικία της αποφάσεως που θα εκδοθεί επί της ασκηθείσας αγωγής και για κάθε ημέρα κατά την οποία η Salvor δεν συμμορφώνεται προς την αναφερόμενη στο σημείο iv απαγόρευση.

x. Να υποχρεώσει την Grupo Pestana στην εις ολόκληρον καταβολή του ποσού που ζητείται στο προηγούμενο σημείο, για τον λόγο ότι, από το 2014, μεταδόθηκαν στα δωμάτια των ξενοδοχείων Pestana Alvor και D. João II, τα οποία εκμεταλλεύονται οι εναγόμενες, οι εκπομπές του καναλιού RTL, το οποίο ανήκει στην ενάγουσα, χωρίς άδεια και άνευ καταβολής αντιτίμου, γεγονός που, κατά την ενάγουσα, συνιστά πράξη παρουσιάσεως στο κοινό κατά την έννοια του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχείο e, του CDADC ή, επικουρικώς, συνιστά αναμετάδοση των εν λόγω εκπομπών κατά την έννοια του στοιχείου a, της ίδιας διατάξεως.

- 17 Η πρωτόδικη απόφαση έκανε εν μέρει δεκτή την αγωγή, κρίνοντας ότι η λήψη και η διάθεση των εκπομπών του καναλιού RTL της ενάγουσας RTL στα δωμάτια των ξενοδοχείων D. João II και Alvor Praia, καθώς και στα δωμάτια των λοιπών ξενοδοχείων τα οποία εκμεταλλεύονται άμεσα ή έμμεσα οι εναγόμενες Grupo Pestana και Salvor, συνιστούν πράξη παρουσιάσεως στο κοινό κατά την έννοια του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχείο e, του CDADC (χωρίς όμως «καταβολή αντιτίμου για την είσοδο»), και απορρίπτοντας τα λοιπά αιτήματα που είχαν διατυπωθεί κατά των εναγομένων.

- 18 Προς στήριξη των ως άνω κρίσεων, στην εν λόγω απόφαση επισημαίνεται, κατ' ουσίαν, ότι η συμπεριφορά των εναγομένων συνιστά «πράξη παρουσιάσεως στο κοινό», μολονότι δεν καταβλήθηκε ειδικό αντίτιμο ως αμοιβή για την προβολή του καναλιού RTL. Με την απόφαση αυτή κρίθηκε επίσης ότι η διανομή του εν λόγω καναλιού δεν αποτελούσε «αναμετάδοση εκπομπών», δεδομένου ότι ούτε οι εναγόμενες ούτε τα ξενοδοχεία που προσδιορίζονται στο δικόγραφο της αγωγής είναι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί.
- 19 Στο πλαίσιο αυτό, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι η διανομή από τις εναγόμενες του καναλιού RTL δεν ήταν παράνομη υπό το πρίσμα του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχεία α και ε, του CDADC και, κατά συνέπεια, απέρριψε το αναγνωριστικό αίτημα της ενάγουσας καθώς και τα αιτήματα αποζημιώσεως, τόσο βάσει των κανόνων περί αστικής ευθύνης όσο και βάσει της αρχής του αδικαιολόγητου πλουτισμού.
- 20 Διαφωνώντας με την απόφαση αυτή, η ενάγουσα άσκησε έφεση ενώπιον του Tribunal da Relação de Lisboa (εφετείου Λισσαβώνας), το οποίο επικύρωσε την εφεσιβαλλόμενη απόφαση.
- 21 Προς στήριξη της αποφάσεώς του, το Tribunal da Relação (εφετείο Λισσαβώνας), στο μέτρο που έχει σημασία στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η διανομή μέσω ομοαξονικού καλωδίου των εκπομπών του καναλιού RTL από πολυάριθμες συσκευές τηλεοράσεως που είναι εγκατεστημένες στα δωμάτια των ξενοδοχείων τα οποία εκμεταλλεύονται οι εναγόμενες δεν συνιστά «αναμετάδοση εκπομπών», λαμβανομένου υπόψη του ορισμού του άρθρου 176, παράγραφος 10, του CDADC.
- 22 Η ενάγουσα δεν ικανοποιήθηκε με την απόφαση αυτή και άσκησε αναίρεση ενώπιον του Supremo Tribunal de Justiça (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Πορτογαλία), η οποία κρίθηκε παραδεκτή.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 23 Η αρχικώς ενάγουσα και νυν αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι, τουλάχιστον από τις αρχές του 2014, ορισμένες από τις ξενοδοχειακές μονάδες τις οποίες εκμεταλλεύεται η αναιρεσίβλητη Salvoι άρχισαν να παρέχουν στους πελάτες τους τη δυνατότητα παρακολούθησεως ενός από τα τηλεοπτικά κανάλια που μεταδίδει η ενάγουσα μέσω δορυφόρου (του καναλιού RTL), λαμβάνοντας το αντίστοιχο σήμα μέσω παραβολικής κεραίας και μεταφέροντάς το στις συσκευές τηλεοράσεως που είναι εγκατεστημένες στα αντίστοιχα δωμάτια μέσω δικτύου ομοαξονικών καλωδίων.
- 24 Επικαλούμενη τις διατάξεις του CDADC και του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97, σχετικά με τις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση, και τα δικαιώματα αποκλειστικότητας που, κατ' αυτήν, παρέχονται στους «ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς» δυνάμει της ως άνω νομοθεσίας, όσον αφορά την εκμετάλλευση των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών

τους για εμπορικούς σκοπούς –ιδίως το δικαίωμα να απαγορεύουν/να επιτρέπουν πράξεις παρουσιάσεως στο κοινό των εν λόγω εκπομπών σε μέρη όπου η είσοδος επιτρέπεται έναντι καταβολής αντιτίμου καθώς και το δικαίωμα να απαγορεύουν/να επιτρέπουν πράξεις αναμεταδόσεως των εν λόγω εκπομπών, είτε αυτή πραγματοποιείται μέσω ερτζιανών κυμάτων είτε μέσω συστημάτων καλωδίων και ανεξαρτήτως του ποιος προβαίνει στις ως άνω πράξεις–, η αναιρεσείουσα ζήτησε από το Tribunal da Propriedade Intelectual (πρωτοβάθμιο δικαστήριο διαφορών διανοητικής ιδιοκτησίας, Πορτογαλία) να αναγνωρίσει ότι η διάθεση των εκπομπών του καναλιού RTL εκ μέρους της αναιρεσίβλητης Salvor στα δωμάτια των ξενοδοχείων τα οποία εκμεταλλεύεται η τελευταία συνιστά προσβολή και των δύο ως άνω δικαιωμάτων ή, τουλάχιστον, του δευτέρου εξ αυτών (του δικαιώματος της αναιρεσείουσας να επιτρέψει ή να απαγορεύει την αναμετάδοση των εν λόγω εκπομπών).

- 25 Το Tribunal da Propriedade Intelectual (πρωτοβάθμιο δικαστήριο διαφορών διανοητικής ιδιοκτησίας) έκρινε ότι η διανομή του καναλιού RTL από την αναιρεσίβλητη Salvor στα δωμάτια των ξενοδοχείων της δεν προσβάλλει το δικαίωμα αναμεταδόσεως που προβλέπει το άρθρο 187, παράγραφος 1, στοιχείο α, του CDADC, δεδομένου ότι το δικαίωμα αναμεταδόσεως που κατοχυρώνεται με την ως άνω διάταξη καταλαμβάνει μόνον την αναμετάδοση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών η οποία πραγματοποιείται από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς (ήτοι, εφόσον η εν λόγω αναμετάδοση εμπίπτει επακριβώς στον ορισμό της έννοιας της «αναμεταδόσεως» που περιλαμβάνεται στο άρθρο 176, παράγραφος 10, του CDADC), η δε αναιρεσίβλητη Salvor δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός δεδομένου ότι πρόκειται για ξενοδοχειακή επιχείρηση.
- 26 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Tribunal da Relação de Lisboa (εφετείο Λισσαβώνας) απέρριψε την έφεση και επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση του Tribunal da Propriedade Intelectual (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου διαφορών διανοητικής ιδιοκτησίας), μεταξύ άλλων όσον αφορά την εκτίμηση ότι δεν συνέτρεχαν τα επιμέρους στοιχεία του δικαιώματος αναμεταδόσεως που η ισχύουσα νομοθεσία απονέμει στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.
- 27 Το βασικό νομικό ζήτημα που τίθεται στο πλαίσιο της αναιρέσεως και από το οποίο, μεταξύ άλλων, θα εξαρτηθεί η τύχη των αιτημάτων της νυν αναιρεσείουσας, έγκειται στο αν η διανομή μέσω ομοαξονικού καλωδίου των εκπομπών του καναλιού RTL της νυν αναιρεσείουσας, στα δωμάτια των ξενοδοχείων Alvor Praia και Dom João II (τα οποία εκμεταλλεύονται οι αναιρεσίβλητες), συνιστά αναμετάδοση των εν λόγω εκπομπών, η οποία, δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας, υπόκειται στην άδεια του εκπέμποντος ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού.
- 28 Το δικαίωμα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών να επιτρέπουν και να απαγορεύουν την αναμετάδοση των εκπομπών τους –το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 187, παράγραφος 1, στοιχείο α, του CDADC, σε συνδυασμό με τα άρθρα 3 και 8 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97– δεν καταλαμβάνει μόνον την

ταυτόχρονη μετάδοση των εκπομπών αυτών, όταν οι εκπομπές αναμεταδίδονται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό άλλον από αυτόν από τον οποίον προέρχονται, αλλά και την ταυτόχρονη και χωρίς περικοπές, πραγματοποιούμενη μέσω συστημάτων καλωδίων, διανομή στο κοινό της αρχικής μεταδόσεως τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό, είτε η εν λόγω διανομή στο κοινό πραγματοποιείται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό είτε όχι.

- 29 Πράγματι, το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 333/97 διεύρυνε το φάσμα των δικαιωμάτων που απονέμονται στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς δυνάμει του CDADC.
- 30 Στο άρθρο 3, στοιχείο c, του εν λόγω νομοθετήματος ορίζεται η έννοια της καλωδιακής αναμεταδόσεως ως «η ταυτόχρονη και χωρίς περικοπές, πραγματοποιούμενη μέσω συστημάτων καλωδίων, αναμετάδοση στο κοινό της αρχικής μεταδόσεως τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό».
- 31 Περαιτέρω, κατά το άρθρο 8 του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος, «οι διατάξεις [του άρθρου] 187 του κώδικα περί των δικαιωμάτων του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων εφαρμόζονται στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, όσον αφορά [...] την καλωδιακή αναμετάδοση».
- 32 Το άρθρο 187 του CDADC ορίζει το πεδίο εφαρμογής του *ius prohibendi* που διαθέτουν οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί όσον αφορά τις πράξεις εκμεταλλεύσεως των αρχικών μεταδόσεών τους. Επομένως, με τα άρθρα 3 και 8 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97 προβλέφθηκε το δικαίωμα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν σε τρίτους την καλωδιακή αναμετάδοση των εκπομπών τους.
- 33 Εντούτοις, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο αμφισβήτησε το δικαίωμα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν σε τρίτους την ταυτόχρονη και χωρίς περικοπές, πραγματοποιούμενη μέσω συστημάτων καλωδίων, διανομή στο κοινό της αρχικής μεταδόσεως τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό.
- 34 Σύμφωνα με τη θέση που διατυπώθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί δεν έχουν, σύμφωνα με το άρθρο 3 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97, το δικαίωμα να απαγορεύουν (ή να επιτρέπουν) την καλωδιακή αναμετάδοση των εκπομπών τους, αλλά μόνον το δικαίωμα να απαγορεύουν (ή να επιτρέπουν) την ταυτόχρονη μετάδοση των εκπομπών αυτών σε περιπτώσεις στις οποίες το πρόσωπο το οποίο πραγματοποιεί τη διανομή είναι το ίδιο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός (σύμφωνα με το άρθρο 187, παράγραφος 1, στοιχείο a, του CDADC).
- 35 Ωστόσο, κατά την αναιρεσείουσα, η εκ μέρους του πρωτοβάθμιου και του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου ερμηνεία δεν επιτρέπει να γίνει κατανοητή, στο πλαίσιο του ισχύοντος δικαίου, η χρησιμότητα του όρου «καλωδιακή

αναμετάδοση», ο οποίος εισήχθη με το άρθρο 3 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97 ή η παραπομπή του άρθρου 8 του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος στο άρθρο 187 του CDADC.

- 36 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι το Tribunal da Relação (εφετείο) προέβη σε αποκλίνουσα ερμηνεία του ισχύοντος δικαίου, χωρίς να παραθέσει συναφώς κάποια αιτιολογία, και χωρίς να εξηγήσει την έννοια που αποδίδει στους κανόνες δικαίου που επικαλέστηκε η αναιρεσείουσα.
- 37 Πράγματι, το άρθρο 187, παράγραφος 1, του CDADC καθορίζει την έκταση του *ius prohibendi* που διαθέτουν οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί στην Πορτογαλία. Ωστόσο, η εν λόγω διάταξη συμπληρώνεται με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 333/97, της 27ης Νοεμβρίου 1997, το οποίο ρυθμίζει τη δορυφορική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και την καλωδιακή αναμετάδοση αρχικών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων, κατοχυρώνοντας ορισμένα δικαιώματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών έναντι τρίτων οι οποίοι διανέμουν, μέσω δορυφόρου ή συστημάτων καλωδίων, τις αρχικές μεταδόσεις των εν λόγω οργανισμών.
- 38 Το άρθρο 2 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97 διευρύνει τα δικαιώματα (*ius prohibendi*) που διαθέτει ο κάτοχος του δικαιώματος του δημιουργού έναντι τρίτων οι οποίοι προβαίνουν σε πράξεις ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως ή αναμεταδόσεως (οι οποίες ρυθμίζονται από τα άρθρα 149 έως 156 του CDADC), στις δε πράξεις αυτές (ως προς τις οποίες δεν έχει παραχωρήσει άδεια ο δημιουργός) περιλαμβάνονται οι πράξεις δορυφορικής ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως και καλωδιακής αναμεταδόσεως, όπως αυτές ορίζονται στο ως άνω νομοθέτημα.
- 39 Περαιτέρω, όπως το άρθρο 2 διευρύνει τα δικαιώματα των κατόχων δικαιωμάτων του δημιουργού, εντάσσοντας σε αυτά και το δικαίωμα απαγορεύσεως της καλωδιακής αναμεταδόσεως των έργων τους, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3, αντίστοιχα το άρθρο 8 διευρύνει το *ius prohibendi* των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, εντάσσοντας σε αυτό και το δικαίωμά τους να απαγορεύουν σε τρίτους στους οποίους δεν έχει παραχωρηθεί άδεια την καλωδιακή αναμετάδοση των αρχικών μεταδόσεων των εν λόγω οργανισμών.
- 40 Κατά την αναιρεσείουσα, το Tribunal da Relação (εφετείο) στηρίχθηκε σε δύο εκτιμήσεις βάσει των οποίων έκρινε ότι τα διαπιστωθέντα πραγματικά περιστατικά δεν εμπίπτουν στην έννοια της αναμεταδόσεως κατά το άρθρο 3 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97, το οποίο ρυθμίζει τη δορυφορική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και την καλωδιακή αναμετάδοση των αρχικών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων.
- 41 Η πρώτη εκκινεί από την παραδοχή ότι ο νόμος 50/2004, της 24ης Αυγούστου 2004, τροποποίησε τη διατύπωση του άρθρου 176 του CDADC, διατηρώντας την έννοια της αναμεταδόσεως, και επομένως μπορεί εξ αυτού να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, αν το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 333/97 σκοπούσε να

τροποποιήσει το πεδίο εφαρμογής του *ius prohibendi* των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, η σχετική μεταβολή θα είχε αποτυπωθεί στο κείμενο του CDADC μέσω του νόμου 50/2004, της 24ης Αυγούστου 2004, κάτι το οποίο δεν συνέβη.

- 42 Κατά την αναιρεσεύουσα, η ερμηνεία αυτή παραγνωρίζει πλήρως τον σκοπό του νόμου 50/2004, της 24ης Αυγούστου 2004. Το εν λόγω νομοθέτημα δεν σκοπούσε να εναρμονίσει το σύστημα συγγενικών δικαιωμάτων των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών στην Πορτογαλία, αλλά μόνο να μεταφέρει στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση (σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης) ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (γνωστή ως «οδηγία InfoSoc»).
- 43 Ο νόμος 50/2004, της 24ης Αυγούστου 2004, δεν αποσκοπούσε στη μεταρρύθμιση του CDADC ούτε είχε ως στόχευση την κωδικοποίηση της ισχύουσας κατά τον χρόνο εκείνο νομοθεσίας σχετικά με το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα. Ο εν λόγω νόμος μετέφερε απλώς την οδηγία InfoSoc στο εσωτερικό δίκαιο. Επομένως, το γεγονός ότι το νομοθέτημα αυτό δεν τροποποίησε την έννοια της «αναμεταδόσεως», όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 176 του CDADC, οφείλεται απλώς και μόνο στο γεγονός ότι η προς μεταφορά οδηγία δεν απαιτούσε τέτοια τροποποίηση. Η αναιρεσεύουσα δεν αντιλαμβάνεται τι είδους επιρροή μπορεί να ασκούν τα παραπάνω επί της ερμηνείας του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97.
- 44 Όπως προβάλλει η αναιρεσεύουσα, η δεύτερη εκτίμηση του Tribunal da Relação (εφετείου) στηρίζεται στην απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Φεβρουαρίου 2017 στην υπόθεση C-641/15.
- 45 Με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο επισήμανε ότι: «[π]ρέπει να υπομνησθεί ότι, με την απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2006, SGAE (C- 306/05, EU:C:2006:764, σκέψεις 47 και 54), το Δικαστήριο έκρινε ότι η διανομή σήματος από ξενοδοχειακό συγκρότημα μέσω συσκευών τηλεοράσεως σε πελάτες που διαμένουν στα δωμάτια του συγκροτήματος αυτού, ασχέτως της τεχνικής μεταδόσεως του χρησιμοποιούμενου σήματος, συνιστά πράξη παρουσιάσεως στο κοινό υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, και ότι ο ιδιωτικός χαρακτήρας των δωματίων του συγκροτήματος αυτού δεν κωλύει το να αποτελεί η πράξη παρουσιάσεως έργου με το μέσο αυτό πράξη παρουσιάσεως στο κοινό κατά την έννοια της διατάξεως αυτής» (σκέψη 17).
- 46 Κατά την αναιρεσεύουσα, το Tribunal da Relação de Lisboa (εφετείο Λισσαβώνας) συνάγει από το ως άνω χωρίο ότι η διανομή των τηλεοπτικών καναλιών στα δωμάτια των ξενοδοχειακών συγκροτημάτων συνιστά παρουσίαση στο κοινό και όχι αναμετάδοση, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η διανομή αυτή πραγματοποιείται μέσω ομοαξονικού καλωδίου.
- 47 Κατά την άποψη της αναιρεσεύουσας, το σφάλμα του Tribunal da Relação (εφετείου) φαίνεται να εντοπίζεται στην παραδοχή ότι οι δύο αυτές έννοιες

(παρουσίαση στο κοινό και καλωδιακή αναμετάδοση) είναι αλληλοαποκλειόμενες – ήτοι, ως εάν το γεγονός ότι ένα ξενοδοχείο προβαίνει σε πράξη παρουσιάσεως στο κοινό να αποκλείει τη δυνατότητα εκ μέρους του διενέργειας πράξεως καλωδιακής αναμεταδόσεως.

- 48 Κατά την αναιρεσείουσα, καμία από τις δύο εκτιμήσεις τις οποίες διατύπωσε το Tribunal da Relação de Lisboa (εφετείο Λισσαβώνας) δεν τεκμηριώνει επαρκώς την αποκλίνουσα ερμηνεία των διατάξεων του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97.
- 49 Η αναιρεσείουσα φρονεί ότι το Tribunal da Relação de Lisboa (εφετείο Λισσαβώνας) έσφαλε στην κρίση του όσον αφορά το εξετασθέν νομικό ζήτημα και ότι, καθόσον υπέπεσε σε σοβαρά σφάλματα κατά την ερμηνεία του άρθρου 187 του CDADC, σε συνδυασμό με τα άρθρα 3 και 8 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να εξαφανίσει την απόφαση του ως άνω δικαστηρίου και να την αντικαταστήσει με απόφαση που να καταλήγει στην αντίθετη κρίση.
- 50 Η αναιρεσείουσα ζητεί να υποβληθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτηση προδικαστικής αποφάσεως επί του επίδικου ζητήματος.
- 51 Οι αναιρεσίβλητες, με τα υπομνήματά τους αντικρούσεως, ζητούν την επικύρωση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 52 Όπως προεκτέθηκε, το βασικό ζήτημα που πρέπει να επιλυθεί στο πλαίσιο της αναιρέσεως είναι αν η διανομή μέσω ομοαξονικού καλωδίου των εκπομπών του καναλιού RTL της αναιρεσείουσας, στα δωμάτια των ξενοδοχείων Alvor Praia και Dom João II (τα οποία εκμεταλλεύονται οι αναιρεσίβλητες), συνιστά αναμετάδοση των εν λόγω εκπομπών, η οποία, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχείο α, του CDADC, υπόκειται στην άδεια του εκπέμποντος ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού (ήτοι, στην υπό κρίση υπόθεση, της αναιρεσείουσας).
- 53 Πρέπει να υπομνησθεί ότι τόσο το πρωτοβάθμιο όσο και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έκριναν ότι δεν συντρέχει περίπτωση «αναμεταδόσεως», κατά την έννοια, αντιστοίχως, του άρθρου 176, παράγραφοι 9 και 10, του CDADC και του άρθρου 3, στοιχείο ζ', της Διεθνούς Συμβάσεως για την προστασία των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης, που έγινε στη Ρώμη στις 26 Οκτωβρίου 1961, δεδομένου ότι οι αναιρεσίβλητες δεν έχουν την ιδιότητα του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού.
- 54 Η αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι το δικαίωμα που απονέμεται στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς να επιτρέπουν και να απαγορεύουν την αναμετάδοση των εκπομπών τους –το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 187,

παράγραφος 1, στοιχείο α, του CDADC, σε συνδυασμό με τα άρθρα 3 και 8 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97– δεν περιλαμβάνει μόνον την ταυτόχρονη μετάδοση των εκπομπών αυτών όταν οι εκπομπές διανέμονται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό άλλον από αυτόν από τον οποίον προέρχονται, αλλά και την ταυτόχρονη και χωρίς περικοπές, πραγματοποιούμενη μέσω συστημάτων καλωδίων, διανομή στο κοινό της αρχικής μεταδόσεως τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό (είτε η εν λόγω διανομή στο κοινό πραγματοποιείται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό είτε όχι).

- 55 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει να προσδιοριστεί επακριβώς το πεδίο προστασίας του κανόνα του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχείο α, του CDADC, σε συνδυασμό με τον κανόνα του άρθρου 176, παράγραφοι 9 και 10, του CDADC και των διατάξεων του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97, περί μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση.
- 56 Οι εφαρμοστέοι στην υπό κρίση υπόθεση κανόνες του πορτογαλικού δικαίου αποτυπώνονται στις διατάξεις του CDADC, ιδίως δε στο άρθρο 176, παράγραφοι 9 και 10, και στο άρθρο 187, παράγραφος 1, στοιχείο α, τα οποία έχουν ως εξής:

Άρθρο 176

«9 – Ως “ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός” νοείται κάθε οργανισμός που πραγματοποιεί ηχητικές ή οπτικές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και ως “ραδιοτηλεοπτική εκπομπή” νοείται η μετάδοση ήχων ή εικόνων ή η χωριστή ή σωρευτική απεικόνισή τους, είτε με ενσύρματα ή με ασύρματα μέσα, ιδίως με τη χρήση ερτζιανών κυμάτων, οπτικών ινών, συστημάτων καλωδίων ή δορυφόρου, η οποία προορίζεται για λήψη από το κοινό.

10 – Ως “αναμετάδοση” νοείται η ταυτόχρονη μετάδοση από ραδιοτηλεοπτικό φορέα εκπομπής άλλου ραδιοτηλεοπτικού φορέα.»

Άρθρο 187

«1– Οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

- a) Την αναμετάδοση των εκπομπών τους μέσω ραδιοκυμάτων.»

- 57 Περαιτέρω, για την έκδοση αποφάσεως επί της υπό κρίση υποθέσεως, είναι κρίσιμο το σύνολο των κανόνων του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97, ιδίως δε η διάταξη του άρθρου 3, στοιχείο c, αυτού, που ορίζει την έννοια της «καλωδιακής αναμεταδόσεως» (βλ. σκέψη 30 ανωτέρω).

- 58 Το άρθρο 8 του εν λόγω νομοθετήματος ορίζει ρητώς ότι έχει εφαρμογή στην καλωδιακή αναμετάδοση, μεταξύ άλλων, το άρθρο 187 του CDADC.
- 59 Λαμβανομένου υπόψη του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου, εγείρονται αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της ερμηνείας των εφαρμοστέων κανόνων του CDADC και του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 333/97 με την οδηγία 93/83 του Συμβουλίου, και ειδικότερα ως προς το ζήτημα αν, παρά το γράμμα του άρθρου 187, παράγραφος 1, στοιχείο α, του CDADC, πρέπει να θεωρηθεί ότι το φάσμα των δικαιωμάτων που παρέχονται στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς έχει διευρυνθεί, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των διατάξεων του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 337/97 και της πηγής προελεύσεώς τους, ήτοι της οδηγίας 93/83/ΕΟΚ (οδηγίας σχετικά με τις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση).
- 60 Λαμβανομένου υπόψη του αιτήματος που υπέβαλε η αναιρεσείουσα στο πλαίσιο της ασκηθείσας αναιρέσεως, η τύχη της τελευταίας θα εξαρτηθεί από την απάντηση που θα δοθεί στα ερωτήματα που υποβάλλονται προς εξέταση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 61 Πέραν της αποφάσεως του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και της αποφάσεως του Tribunal da Relação de Lisboa (εφετείου Λισσαβώνας) οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, εξ όσων γνωρίζει το αιτούν δικαστήριο η πορτογαλική νομολογία δεν έχει αποφανθεί –ευθέως– επί των συγκεκριμένων ζητημάτων που τίθενται εν προκειμένω, ούτε και είναι δυνατό να συναχθούν –κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση– συμπεράσματα από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 62 Δεδομένου ότι το Supremo Tribunal de Justiça (Ανώτατο Δικαστήριο) είναι εθνικό δικαστήριο του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα, αποφασίζεται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η υποβολή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των προπαρατεθέντων προδικαστικών ερωτημάτων.